

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

17	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
18	PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA	4
19	KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	5
20	TALOUSARVION TOTEUMA 1.1 – 31.3.2008	6
21	PALOTARKASTUSTEN SEKÄ VALISTUSTOIMINNAN TOTEUMA 1.1 – 31.3.2008	7
22	TOIMINNALLINEN TOTEUMA OPERATIIVINEN TOIMINTA	8
23	TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE 2009	9
24	OIKAISUVAATIMUS NUOHOUSYKSIKÖN HINNAN TARKASTAMISESTA	10
25	ENSIHOIDON VASTUUALUEEN TOIMIEN MUUTTAMINEN VIROIKSI 1.7.2008 ALKAEN	11
26	VIRKAVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN	11
27	PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 16.02.2008 – 15.04.2008	12
28	TIEDOKSISAANTIASIAT	12
29	AJANKOHTAISASIAT	12
30	MUUT MAHDOLLISET ASIAT	13
31	SEURAAVAT KOKOUKSET	13
32	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	13
	MUUTOKSENHAKUKIELLOT	14
	Kieltojen perusteet	14
	OIKAISUVAATIMUSOHJEET	14
	Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika	14
	Oikaisuvaatimuksen sisältö	14
	Valitusaika	15
	Valituskirjelmä	15
	Valitusasiakirjojen toimittaminen	15

KOKOUSTIEDOT

Aika 23.04.2008 klo 12 - 14.42
Paikka Nastolan paloasema, Rakokiventie 27

OSALLISTUJAT

Varsinaiset jäsenet

pj Juha Kolu
Ensio Hartikainen
Reino Honkanen
Jarkko Niemi
Tapio Nieminen
Leila Perkiö
Mauri Sillanpää
Eeva Sovasto

Varajäsen

Sirpa Alaputto

Muut osallistujat

Pelastusjohtaja Jari Hyvärinen
Hallintopäällikkö Merja Rehn
Sihteeri Tuija Salonen

Poissa

Maakuntajohtaja Esa Halme
Varsinainen jäsen Riitta Karjalainen
Henkilökunnan edustaja Petri Marjamäki
Varsinainen jäsen Pia Rajala

ALLEKIRJOITUKSET

Puheenjohtaja Sihteeri

Juha Kolu Tuija Salonen

KÄSITELLYT ASIAT

§ 17 - 32

PÖYTÄKIRJA TARKASTETTU

Aika ja paikka Lahti / 2008

Allekirjoitukset

Ensio Hartikainen Jarkko Niemi

PÖYTÄKIRJA
NÄHTÄVÄNÄ

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toimistossa 7.5.2008 klo 9.00 - 15.00
Saimaankatu 64

Todistaa

Pöytäkirjanpitäjä

Tuija Salonen

17 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupungit sekä Artjärven, Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölan, Nastolan, Padasjoen ja Sysmän kunnat ja Päijät-Hämeen maakuntaliitto –kuntayhtymä ovat Päijät-Hämeen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa sopineet, että pelastustointia hoidetaan liikelaitoksena Päijät-Hämeen liiton hyväksymän Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtosäännön ja muiden Päijät-Hämeen liiton säännösten mukaisesti

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 4 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä kuusi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Johtokunnan kokouskutsu lähetetään jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus johtokunnan kokouksissa, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu on lähetetty Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan jäsenille ja varajäsenille ja maakuntajohtajalle sekä kunnanjohtajille.

Kuntalain 58 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 10 §:n mukaan muiden kun pykälässä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Puheenjohtaja:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

18 PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 15 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Johtokunnan päätöksen mukaisesti johtokunnan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua johtokunnan jäsentä tai läsnä olevaa varajäsentä, jollei johtokunta jonkin asian kohdalla toisin päättä. Pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti seuraavassa kokouksessa tai tarpeen vaatiessa muulla tavoin.

Puheenjohtaja:

Johtokunta valitsee tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi Ensio Hartikaisen ja Jarkko Niemen.

Päätös:

Tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ensio Hartikainen ja Jarkko Niemi.

19 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 7 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Toimitella voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Puheenjohtaja:

Johtokunta hyväksyy esityslistassa esitetyn kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

20 TALOUSARVION TOTEUMA 1.1 – 31.3.2008

Pelastuslaitoksen toimintasäännön 5.3 kohdan mukaan pelastusjohtajan tulee raportoida neljännesvuosittain johtokunnalle pelastuslaitoksen talousarvion toteutumasta.

Pelastuslaitoksen käyttötalouspuolen menot ilman sairaankuljetusta 1.1 – 31.3.2008 ovat 3.202.003 € ja pääomapuolen menot 46.688 €

Ensihoidon käyttötalouspuolen menot 1.1 – 31.3.2008 ovat 825.257 € Pääomapuolen menot ovat 0 €

Pelastuslaitoksen käyttötalousmenot tulevat pysymään talousarviossa. Ensihoito tulee arvion mukaan pysymään talousarviossaan.

Käyttötalouspuolen menojen toteuma 1.1 – 31.3.2008 liitteenä ([liite 1](#))

Esittelijä:

Merkitään tiedoksi menojen toteutuma 1.1 – 31.3.2008.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

21 PALOTARKASTUSTEN SEKÄ VALISTUSTOIMINNAN TOTEUMA 1.1 – 31.3.2008

Pelastuslaitoksen riskienhallintaosasto on toimittanut pelastusjohtajalle tiedoksi raportin 1.1 – 31.3.2008 toteutetuista palotarkastuksista sekä valistustilaisuuksista.

Palotarkastuksia on tehty Lahden toimialueella erityiskohteissa yhteensä **290 kpl** (311) kohteista ja Heinolan toimialueella **58 kpl** (29).

Yleisiä palotarkastuskohteita on tarkastettu Lahden toimialueella yhteensä **1234 kpl** (633) ja Heinolan toimialueella **389 kpl** (328).

Yhteensä koko pelastuslaitoksen alueella on suoritettu **1971** (1301) tarkastusta.

Valistustilaisuuksiin on osallistunut Lahden toimialueella yhteensä **14 943** henkilöä (7014) ja Heinolan toimialueella **2634** (1400) henkilöä.

Yhteensä **17 577** (8 414) *henkilöä* = **8,9 %** (4,2 %) *asukkaista*.

Esittelijä

Johtokunta merkitsee tiedoksi palotarkastusten ja valistustoiminnan toteutuman 1.1 – 31.3.2008.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

22 TOIMINNALLINEN TOTEUMA OPERATIIVINEN TOIMINTA

Pelastuslaitoksen operatiivisen vastualueen toiminnan tärkeimpinä tunnuslukuina on käytetty lähinnä hälytystehtävien määrän muutosta sekä toimintavalmiusajan toteumaa. Seuraavassa vertailua vuoden 2007 ja vuoden 2008 toteuman osalta ajalla 1.1 – 31.3.

Keskimääräinen toimintavalmiusaika:

Riskialue	2008	2007	Muutos
I alle 6 min	5:21	6:21	- 60 sek
II alle 10 min	7:33	8:28	- 55 sek
I, II ja III	8:37	9:23	- 46 sek

Toimintavalmiusaika on parantunut I alueella Lahdessa 83 sek. Heikoin tilanne on Orimattilassa, jossa toimintavalmiusaika on keskimäärin 6:25. Toimintavalmiusaikojen ylityksiä tapahtuu parantuneista toimintavalmiusajoista huolimatta jonkin verran.

Hälytystehtävien määrä on kasvanut edellisvuodesta seitsemällä tehtävällä, ollen nyt 846 tehtävää (839). Suurinta kasvu on vahingontorjuntatehtävien (+ 12), eläinten pelastamisen (+7) sekä ensivasteen (+11) kohdalla.

Avunantotehtävien määrä on laskenut eniten (- 16). Huomioitavaa on se, että ensivastetehtävien määrä on laskenut Lahdes-sa – 23 tehtävällä ja kasvanut Orimattilassa + 11 tehtävällä.

Esittelijä

Johtokunta merkitsee tiedoksi operatiivisen toiminnan toteuman 1.1 – 31.3.2008

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

23 TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE 2009

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen vuoden 2009 talousarvion valmistelu perustuu kuluvan vuoden talousarvion toteutuma-arvioon sekä vuoden 2007 tilinpäätöstietoihin.

Nyt esitettävät talousarvioluvut ovat suuntaa antavia ja ne tarkentuvat ½ - vuotisraportin saamisen jälkeen.

Ensihoidon vastualueen talousarvioesitys annetaan seuraavassa kokouksessa.

Käyttötalouspuolen nettomenoarvio vuodelle 2009 on 13.373.097 €. Summa ei sisällä rahoitustuottoja ja poistoja. Vuokrien osuus kustannuksista on 1.735.116 €

Liitteenä (liite 2) talousarviosuunnitelma vuosille 2009 – 2011.

Investointimenojen suuruus talousarvioesityksen mukaan tulee olemaan 1.148.607 €. Tulojen määrä on 309.000 € (valtionavustukset ja tulot vaihtoautoista), nettomenot 839.607 €. (liite 3). Liitteenä (liite 4) investointisuunnitelma 2009 – 2011.

Maksuosuuksiin sisältyy 144.192 euroa vuoden 2006 alijäämien kattamiseen. Alijäämä katetaan vuosina 2009 – 2012.

Kuntalain 13 § 5 mom. mukaan valtuuston tulee päättää kuntayhtymän liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Pelastuslaitoksen johtosäännön mukaan pelastuslaitoksen johtokunta vahvistaa pelastuslaitoksen toimintasuunnitelman ja talousarvion maakuntavaltuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten vaatimusten mukaisesti.

Pelastusjohtajan laatima esitys pelastuslaitoksen toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi vuodelle 2009 liitteenä (liite 5). Esitys perustuu pelastuslaitoksen olemassa olevaan strategiaan.

Tarkennettu talousarvioesitys vuodelle 2009 annetaan johtokunnan käsittelyyn elokuun kokoukseen, jonka jälkeen se lähetetään lausuntokierrokselle kuntiin.

Esittelijä:

Johtokunta esittää Päijät-Hämeen maakuntahallitukselle/valtuustolle pelastuslaitoksen toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi pelastusjohtajan laatiman esityksen mukaiset tavoitteet .

Päätös:

Päätettiin esittää Päijät-Hämeen maakuntahallitukselle/valtuustolle pelastuslaitoksen toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi pelastusjohtajan laatiman esityksen mukaiset tavoitteet.

Toimenpiteet:

Ote Päijät-Hämeen maakuntahallitus/valtuusto

24 OIKAISUVAATIMUS NUOHOUKSEKSIKÖN HINNAN TARKASTAMISESTA

Nuohouksen järjestämisvastuu on uuden pelastuslain (468/2003) 39 §:n mukaan alueen pelastustoimella. Alueen pelastustoimen järjestäessä nuohoustoiminnan hankkimalla nuohouspalvelut muulta palvelun tuottajalta (piirinuohousjärjestelmä) se päättää myös nuohouksesta perittävistä maksusta.

Pelastuslaitoksen johtokunta on kokouksessaan 26.02.2008 päättänyt uusista nuohousyksikön hinnoista seuraavasti:

Uudet hinnat 1.3.2008 alkaen:

Muut kunnat kuin Lahti verollinen yksikköhinta 0,72 €

Lahden kaupungin verollinen yksikköhinta 0,68 €

Päijät-Hämeen Nuohoojat Ry on 13.3.2008 päivätyllä liitteenä (liite 6) olevalla oikaisuvaatimuksella esittänyt, että Päijät-Hämeen pelastuslaitos muuttaa tekemäänsä päätöstä yksikköhintojen osalta Päijät-Hämeen Nuohoojat Ry:n esittämiksi seuraaviksi yksikköhinnoiksi:

Päijät-Hämeen kuntiin verolliseksi yksikköhinnaksi	0,74 € korotus 0,02 €
Lahden kaupungin verolliseksi yksikköhinnaksi	0,71 € korotus 0,03 €

Perusteluina kunta-alan sopimuskorotusten lokakuu 2007 ja maaliskuu 2008 kustannusvaikutus 3,9 %, kun otetaan huomioon, että palkkojen osuus nuohoustoiminnan kustannuksista on noin 80 %. Lisäksi perusteluissa mainitaan se, että Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen alueella nuohousyksikön taksa on jäänyt jälkeen yleisestä kustannuskehityksestä. Lisäperusteluja liitteenä olevassa oikaisuvaatimuksessa.

Korotukset pelastuslaitoksen toiminta-alueella olisivat

Muissa kunnissa kuin Lahdessa 0,04 €

Lahdessa 0,07 €

Johtoryhmä käsitteli nuohousyksikön hinnan tarkistamista tehtyä oikaisuvaatimusta kokouksessaan 16.03.2008 ja kokouksessa päädyttiin esittämään johtokunnalle, ettei hintoihin tehdä oikaisuvaatimuksen mukaista muutosta.

Naapurialuilla nuohousyksikön hinnat 2008 ovat seuraavat:

Etelä-Savo 0,78 € korotus 0,04 €

Kanta-Häme 0,74 € korotus 0,05 €

Etelä-Karjala 0,74 € korotus 0,04 €

Kymenlaakso 0,69 € korotus 0,03 €

Päijät-Hämeessä nuohousyksikön hintaa on korotettu vuosittain vuodesta 2004 alkaen. Hintataso on valtakunnallisesti ajatellen lähellä keskiarvoa. Liitteenä (liite 7) valtakunnallinen tilasto vuodelta 2007.

Esittelijä:

Johtokuntaa päättää, että nuohousyksikön hinnat ovat 1.5.2008 alkaen:

Muut kunnat kuin Lahti verollinen yksikköhinta 0,74 €

Lahden kaupungin verollinen yksikköhinta 0,70 €

Päätös:

Päätettiin päätösesityksen mukaisesti.

Toimenpiteet:

Ote: Päijät-Hämeen Nuohoojat Ry, Päijät-Hämeen nuohoojat ja Juhani Naskali

25 ENSIHOIDON VASTUUALUEEN TOIMIEN MUUTTAMINEN VIROIKSI 1.7.2008 ALKAEN

Ensihoidon vastuualueella on yhdeksän (9) sairaankuljettajan tointa. Muut toimet on muutettu viroiksi pelastuslaitoksen toiminnan aikana. Toimessa oleville henkilöille ei voida vastuuttaa esimerkiksi esimiestehtävää, koska he eivät ole virassa.

Jotta kaikilla toimipaikoilla ja vastuualueilla ollaan alueen sisällä tasavertaisessa asemassa toimintojen suhteen, on tarkoituksenmukaista esittää maakuntahallitukselle/valtuustolle, että ensihoidon vastuualueen toimet muutetaan 1.7.2008 alkaen viroiksi.

Esittelijä:

Johtokunta esittää maakuntahallitukselle/valtuustolle, että ensihoidon vastuualueen toimipaikan toimet muutetaan 1.7.2008 alkaen viroiksi. (9 tointa)

Päätös:

Päätettiin esittää maakuntahallitukselle/valtuustolle, että ensihoidon vastuualueen toimipaikkojen (Lahti ja Heinola) seuraat toimet:

vakanssi nro	46612001
”	46612011
”	46612012
”	46612014
”	46612015
”	46612016
”	46612017
”	46612018
”	46612023

muutetaan 1.7.2008 alkaen viroiksi.

Toimenpiteet:

Ote: maakuntahallitus/valtuusto, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palkkalaskenta ja Markku Heikkilä

26 VIRKAVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

Sairaan kuljettaja Jyri Hakomäki on ollut virkavapaalla sairaankuljetuspäällikön päätöksellä (35/2007) 9.5.2007 – 30.4.2008.

Pelastuslaitoksen toimintasäännön 4.2.1 kohdan mukaisesti yli vuoden kestävät virkavapaat menevät johtokunnan hyväksyttäviksi. Hakomäki ei virkavapaansa aikana ole toiminut sairaankuljettajan tehtävissä, vaan virkavapaan syy on ollut henkilökohtainen ja perusteltu.

Hakomäki on hakenut 18.03.2008 päivätyllä anomuksella virkavapaata ajalle 1.5.2008 – 30.4.2009. Sairaan kuljetuspäällikkö puoltaa virkavapaan myöntämistä.

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta päättää myöntää sairaankuljettaja Jyri Hakomäelle palkatonta virkavapaata ajalle 1.5.2008 – 30.4.2009.

Päätös:

Päätettiin myöntää sairaankuljettaja Jyri Hakomäelle palkatonta virkavapautta ajalle 1.5.2008 – 30.4.2009, mutta sen jälkeen ei enää myönnetä palkatonta virkavapautta Hakomäelle.

Toimenpiteet:

Ote: Jyri Hakomäki, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palkkalaskenta ja sairaankuljetuspäällikkö Markku Heikkilä

27 PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 16.02.2008 – 15.04.2008

Pelastusjohtajan päätösluettelo on liitteenä (liite 8) ajalta 16.02.2008 – 16.04.2008.

Esittelijä:

Merkitään pelastusjohtajan päätökset tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

28 TIEDOKSISAANTIASIAT

Tiedoksisaantiasioista yhteenveto liitteenä (liite 9)

Esittelijä:

Merkittiin tiedoksi.

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi tiedoksisaantiasiat.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

29 AJANKOHTAISIASIAT

Ajankohtaisasioista yhteenveto liitteenä (liite 10)

Pelastusjohtaja esittelee ”Pelastuslaitoksen toiminta liikelaitoksena kehittämishankkeen” lopputuloksen.

Pelastusjohtaja esittelee ”onnettomuuksien määrän vähentämisen” ohjelman valmisteluvaiheen.

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi kokouksessa annettavat ajankohtaiskatsaukset.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

30 MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Ei esitetty käsiteltäväksi muita asioita

31 SEURAAVAT KOKOUKSET

Esittelijä:

Sovitaan seuraavien kokousten ajankohdat ja paikat.

SEURAAVA KOKOUS:

ke 27.08.2008

palvelutasopäätös 1 käsittely
talousarvio 2009 , 2 käsittely

32 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.42

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät 17 – 23, 25, 27 - 32

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Johtokunta
Saimaankatu 64
15140 LAHTI

Pykälät
24 ja 26 §

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava

Liitetään pöytäkirjaan

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.		
Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Kouvolan hallinto-oikeus PL 401, Kauppalankatu 43 C 45100 KOUVOLA		
Kunnallisvalitus	Pykälät	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus	Pykälät	Valitusaika päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none">• valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite• päätös, johon haetaan muutosta• miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi• muutosvaatimuksen perusteet Valituskirjelmä on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HHL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valitusasiakirjat on toimitettava ¹ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle